

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

KOMMUNIKATIONSSATSNING DELTIDSBRANDMÄN

Kampanjmanual till fackförbund

Deltidsbrandmän behövs mer än någonsin

Det blev särskilt tydligt förra sommaren, när skogsbränderna rasade bakom hörnet av våra faluröda stugor. Men bristen på deltidsbrandmän är stor hela året – och över hela landet. Räddningstjänster rapporterar om svårigheter att upprätthålla sin beredskap och på vissa håll är läget akut.

Men allt är inte bara mörker. Samhällsengagemanget, viljan att hjälpa till och göra en insats frodas som aldrig förr. Genom att visa på bilden av en sommar och ett klimat i förändring hoppas vi att fler eldsjälar får upp ögonen för ett jobb som deltidsbrandman samt att fler arbetsgivare förstår frågans allvar och vikten av att stötta sin räddningstjänst.

Kampanjen kommer att synas i flera olika medier i september. Materialet är framtaget för att kunna spridas lokalt och därigenom nå bäst effekt. All information om kampanjmaterialet hittar ni i den här manualen.

Tack för att ni hjälper till!

Kommunikationssatsning deltidsbrandmän - Kampanjmanual till fackförbund

© Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

Kommunikationsenheten
Publ.nr MSB1433 - september 2019
Produktion: Le Bureau
Foto omslag: Sebastian Reed

En gemensam satsning

Nu gör MSB, tillsammans med SKL, Sobona samt fackförbunden Brandmännens Riksförbund (BRF), Kommunal och Vision en nationell kampanj i syfte att underlätta rekrytering av deltidbrandmän. Kampanjen är en del i arbetet med att förenkla rekrytering av personal hos landets räddningstjänster. Här hittar du information om kampanjen och hur du kan vara med och sprida budskapet.

Vi vill:

- Att fler ska vilja bli deltidbrandmän.
- Att arbetsgivare, inklusive kommuner, ska underlätta rekrytering genom att låta sin personal vara deltidbrandmän.

Hjälp oss sprida budskapet!

För att kampanjen ska bli så bra som möjligt behövs er lokala närvaro och kunskap. Du och ditt fackförbund kan hjälpa till genom att sprida budskap, bilder, filmer, texter med mera. Men det är också viktigt att driva frågan på lokal nivå på det sätt som passar bäst utifrån hur situationen ser ut i en viss region eller kommun.

Kampanjbudskap och målgrupper

När sommaren förändras behövs det fler som rycker in

Kampanjens huvudbudskap har sin utgångspunkt i klimatförändringar, något som påverkar oss alla. Den kraftiga mediebevakningen som rådde under skogsbränderna 2018 har banat väg för en ökad förståelse för behovet av räddningstjänstpersonal. Så just sommaren påminner oss om behovet lite extra mycket, även om deltidssbrandmän behövs under hela året och till många olika arbetsuppgifter. Vårt huvudbudskap är tänkt att locka uppmärksamheten till sig och fungera som dörröppnare till att berätta mer. Målgrupperna är allmänheten, som vi vill ska bli intresserade av yrket, och arbetsgivare, som vi vill ska göra det möjligt för fler att vara deltidssbrandmän.

blideltidsbrandman.nu

Webbplatsen blideltidsbrandman.nu blir kampanjsajten där vi informerar om yrket och hur det är att ha anställda som är deltidssbrandmän.

Kampanjmaterial

På msb.se/blideltidsbrandman2019 kommer ni att hitta kampanjens olika delar för nedladdning. Här ser ni vilka de olika delarna är och hur de kan användas.

Material under kampanjperioden vecka 37-38

Kampanjfilm – nationellt i tv och internet, 30 sek respektive 45 sek

Kortfilm – sociala medier, 15 sek

 MSB
Sponsored
Det råder brist på deltidssbrandmän i hela landet. Vill du ha ett meningsfullt extrajobb där du räddar liv?

Bli deltidssbrandman [LÄS MER](#)

 Gilla Kommentera Dela

 MSB
Sponsored
Det råder brist på deltidssbrandmän i Sverige. Hjälp till att trygga ditt närområde -låt dina anställda bli deltidssbrandmän!

Stötta deltidssbrandmän [LÄS MER](#)

 Gilla Kommentera Dela

Annonser för dagspress – lokala tidningar runt om i landet

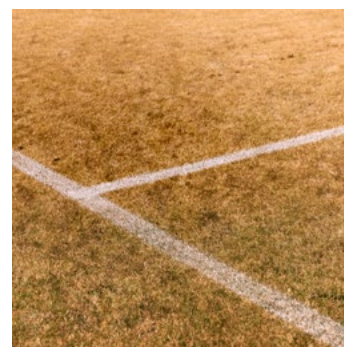

Målgrupp: allmänheten

Målgrupp: arbetsgivare

Bilder för digitala format

Hur ni kan använda materialet

Filmerna kan användas till er webbplats eller till sociala medier. Kortfilmerna passar bäst till sociala medier som Facebook, Instagram eller LinkedIn.

Annonserna kan skrivas ut som affischer eller användas som bilder till er webbplats eller sociala medier.

Tips för sociala medier

Tänk igenom vad ni skriver för inläggstext till filmen. Här kommer två förslag, anpassa gärna till att bli mer aktuell för just er kommun/region, men det bör hänga ihop med kampanjbudskapet.

Inläggstext facebook och instagram, målgrupp allmänheten:

Nu behöver vi fler deltidsbrandmän i (din kommun).
Vill du ha ett meningsfullt extrajobb där du räddar liv? Läs mer på blideltidsbrandman.nu

Inläggstext facebook och instagram, målgrupp arbetsgivare:

Det råder brist på deltidsbrandmän i Sverige/(din kommun).
Du som är arbetsgivare kan hjälpa till att hålla vårt land tryggt genom att underlätta för dina anställda att jobba extra som brandmän.
Läs mer på blideltidsbrandman.nu

Material efter kampanjperioden

Efter kampanjperioden använder vi en mer direkt variant av huvudbudskapet som inte är så tydligt knutet till sommaren. Detta är:

Nu behöver vi fler som kan rycka in

Det här materialet finns tillgängligt för att användas när det passar er, till exempel i samband med att ni har en lokal aktivitet. Det går givetvis att använda materialet och budskapet från kampanjperioden även efter v.37-38, om ni tycker att det passar bättre.

Kortfilmer – en kortversion av kampanjfilmen och en film med ett nytt innehåll som visar på en annan typ händelse utan klimatanknytning. Kortfilmerna är 15 sek.

Kortfilmer – sociala medier, 15 sek

Bilder med budskap – ser ut som annonserna under kampanjperioden men med det senare budskapet.

Annonser

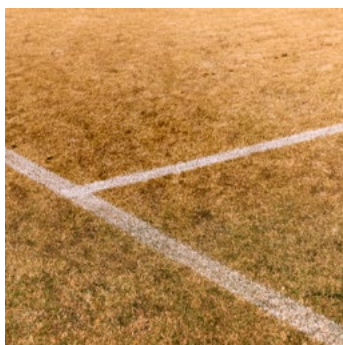

Målgrupp: allmänheten

Målgrupp: arbetsgivare

Bilder för digitala format

Hur ni kan använda materialet

Annonserna kan skrivas ut som affischer eller som bilder till er webbplats eller sociala medier.

Filmerna kan användas till er webbplats eller till sociala medier som Facebook, Instagram och LinkedIn.

Tips för sociala medier

Tänk igenom vad ni skriver för inläggstext till filmen. Här kommer två förslag, anpassa gärna till att bli mer aktuell för just er kommun/region. Behåll webbadressen blideltidsbrandman.nu, så långt det är möjligt.

Inläggstext facebook och instagram, målgrupp allmänheten:

Sverige behöver fler deltidsbrandmän. Arbetet passar fler än vad många kanske tror och du får den utbildning du behöver.

Läs mer på blideltidsbrandman.nu

Inläggstext facebook och instagram, målgrupp arbetsgivare:

Låt dina anställda jobba extra som deltidsbrandmän och hjälp till att hålla Sverige tryggt! Samtidigt får du professionella livräddare i personalstyrkan. Läs mer på blideltidsbrandman.nu

Rättigheter

Användarrättigheter för allt material gäller under september 2019 till och med december 2020 för era egna kanaler, så som webbplats, anslagstavlor och sociala medier. Materialet får inte användas för köpta medier.

Informationsfoldrar och reportage

90-sekunder går under vecka 37 ut med ett reportage som lyfter fram goda exempel på arbete hos räddningstjänster som förenklat rekryteringen av deltidsbrandmän. Du hittar reportaget på [youtube.com/msb](https://www.youtube.com/msb) från och med vecka 37.

MSB har tagit fram två foldrar som riktar sig till allmänheten och arbetsgivare. Du kan ladda ner dem som pdf eller beställa i tryckta exemplar på [msb.se](https://www.msb.se).

- Räddningstjänstpersonal i beredskap: information till dig som är arbetsgivare
- Vill du göra en insats?: läs om hur det är att arbeta som räddningstjänstpersonal i beredskap

Presentation

På [msb.se/blideltidsbrandman2019](https://www.msb.se/blideltidsbrandman2019) finns en presentation med talpunkter som går att använda i sin helhet eller delar. Presentationen tar upp rekryteringsutmaningen och de viktigaste budskapen för allmänhet och för arbetsgivare.

När du ska ta dialogen

Vi behöver din hjälp att driva frågan om bristen av deltidsbrandmän på lokal nivå. Här hittar du tips på budskap och information om ämnet som kan vara till hjälp.

När du pratar med arbetsgivare

Arbetsgivare har mycket att vinna på att ha anställda med räddningstjänstkompetens, samtidigt som de kan vara med och bidra till lokalsamhället.

Fördelar: För arbetsgivare kan en medarbetare som är deltidsbrandman betyda att organisationen får kompetens inom brandskydd, hjärt- och lungräddning och förebyggande av olyckor på arbetsplatsen. Samtidigt hjälper de till att hålla närområdet tryggt.

Lösningar: En viktig nyckel är att vända sig till målgrupper som hittills inte sett deltidsbrandman som en möjlig sysselsättning, eller till målgrupper som har ett yrke där det är enkelt att kombinera rollerna, till exempel lärare, vaktmästare, handläggare, administratörer och så vidare. Arbetsgivarna kan tillsammans med räddningstjänsterna hitta lösningar för att förenkla för alla parter. Ett av många exempel är

räddningstjänster som upprättat kontorsarbetsplatser med god arbetsmiljö på stationen. De platserna kan deltidbrandmännen använda sig av när de är i beredskap men har arbetstid hos huvudarbetsgivaren. Kolla med den lokala räddningstjänsten om det finns några sådana lösningar och goda exempel lokalt som går att lyfta fram. Det nya avtalet, RiB19, som SKL och Sobona har undertecknat med BRF, Kommunal och Vision ger också goda förutsättningar för att hitta lösningar.

När du pratar med allmänheten

Det finns många potentiella deltidbrandmän där ute som inte känner till yrket eller som inte tror att de kan jobba som brandmän på grund av en missvisande bild av yrket. Du kan hjälpa till att informera och förändra bilden.

Fördelar: Det finns en stor vilja hos människor att hjälpa till när någon råkar illa ut. Som deltidbrandman kan man vara med och rädda liv, bidra och göra skillnad i lokalsamhället. Alla behövs!

Vad det innebär: En deltidbrandman gör många av uppgifterna som en heltidsbrandman har – men inte hela tiden. En deltidbrandman har oftast en huvudanställning som till exempel lärare, sjuksköterska, butiksanställd, eller handläggare och arbetar även som deltidbrandman. De kan åka ut på larm som till exempel djurlivräddning, insats i väntan på ambulans, suicidlarm, trafikolyckor eller bränder i hem eller skog och mark. De här kunskaperna kan komma till nytta på huvudarbetsplatsen och privat.

Tipsa personer som är intresserade om att ta kontakt med räddningstjänsten i kommunen eller regionen för att få mer information.

Bra att känna till

Utöver den nationella kampanjen pågår det arbete på flera håll för att det ska vara enklare att rekrytera deltidbrandmän. Här är några av dem som är bra att ha koll på och som du kan lyfta fram.

Nya lösningar tar form

Det finns många goda exempel på hur räddningstjänster hittat lösningar tillsammans med arbetsgivare och kommuner. Ett exempel är kommuner som skapat kombinationsanställningar, som till exempel i Nordmalings kommun där det går att arbeta som undersköterska och beredskapsbrandman.

En nationellt prioriterad fråga

Det pågår också arbete på nationell nivå, som till exempel den här nationella kampanjen, utveckling av utbildningen för deltidbrandmän och ett nytt kollektivavtal RiB19.

Ett nytt mer förmånligt avtal – RiB19

Det måste givetvis finnas förutsättningar för att yrket som deltid-brandman ska vara attraktivt för såväl arbetsgivare som arbetstagare och ge möjligheter att utforma arbetsätt, organisation och personalpolitik efter lokala förutsättningar. Därför är det nya avtalet för deltid-brandmän, RiB 19, som SKL och Sobona tecknat med BRF, Kommunal och Vision ett stort steg framåt. Deltidsbrandmännens ersättningar höjs, framför allt när de är i tjänst och rycker ut på larm, och det finns möjlighet att teckna lokala överenskommelser om exempelvis bilersättning. Avtalet kommer att underlätta för räddningstjänsterna att rekrytera fler deltid-brandmän.

Utbildning

En annan viktig förutsättning är utbildning av deltid-brandmän. MSB arbetar ständigt för att förbättra utbildningen och förenkla för räddningstjänsterna, till exempel erbjuds Grundutbildning för räddningstjänstpersonal i beredskap (Grib) på åtta olika orter, vilket gör utbildningen mer tillgänglig över landet.

MSB och SKL har tagit fram en folder med det viktigaste du behöver veta om kollektivavtalet [RiB19](#).

Några tips

- Ta reda på hur situationen ser ut i just din kommun. Ta kontakt med räddningstjänsten eller titta på MSB:s årsuppföljning på ida.msb.se
- Tänk på att du bäst når ut till människor genom du ger dem svaret på varför:
- Arbetsgivare – Varför är det viktigt för just deras organisation och vad ger det för fördelar?
- Arbetstagare – Varför ska de vara med och bidra, vad ger det för fördelar?

Svaren finns i den här manualen.

Fakta och mer information

Varför är det brist på deltidsbrandmän?

Systemet med deltidsbrandmän är ryggraden i svenska kommuners räddningstjänst. Av Sveriges närmare 16 000 brandmän är cirka 10 700 deltidsbrandmän. Många kommuner tycker dock att det är svårt att rekrytera, bristen är störst på glesbygden och på vissa håll är läget akut. Svårigheterna hänger ihop med vikande befolkningstal på vissa orter samt ett ökat pendlande i samband med att jobb koncentreras till större städer. Arbetsgivare har även blivit mindre benägna att lämna samtycke till att arbetstagare även tar en anställning som deltidsbrandman. Dessutom är bilden av vem som kan bli brandman skev. Få personer känner till vad en brandman har för arbetsuppgifter, eller hur en anställning som deltidsarbetsman fungerar. Bilden av vilka villkor och ersättningar som gäller är inte heller positiv. Svårigheterna med att rekrytera leder till problem för räddningstjänsterna att upprätthålla sin beredskap.

Vad gör en deltidsbrandman?

Deltidsbrandman kallas också för beredskapsbrandman, brandman i beredskap eller räddningstjänstpersonal i beredskap. En deltidsbrandman har många av uppgifterna som en heltidsbrandman har – men inte hela tiden. En deltidsbrandman har oftast en huvudanställning som något helt annat och jobbar som deltidsbrandman enligt ett schema. Som deltidsbrandman rycker man ut vid larm under den period man har beredskap. I många fall åker deltidsbrandmän också ut för att hjälpa till vid sjukdomsfall innan ambulansen hunnit fram.

Om du vill läsa mer:

Webbsida med information om deltidsbrandmän för allmänhet och arbetsgivare: blideltidsbrandman.nu

Kombinationsanställningar – ett sätt att möta rekryteringsutmaningen inom räddningstjänsten (PM): skl.se

Modernt och stabilt avtal för beredskapsbrandmännen (blogginlägg): skl.se

Fakta om avtalet för räddningstjänst i beredskap – RiB 19: skl.se

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

I samarbete med:

Sveriges
Kommuner
och Landsting

sobona
Kommunala företagens
arbetsgivarorganisation

Kommunal.

VISION